

Routebeschrijving

Lengte: 4 km, met diverse hoogteverschillen
Start: Rijksweg 191 te Beek

- Start bij het Bleekstertje **1**. Loop in oostelijke richting langs Rustenburg **2**, **3** en **4**.
- Vervolg de Rijksweg en zie rechts het bord van de wasserij **5**.
- Na 30 m. bij de grenspaal rechtsaf het Keteldal in, weg helemaal uitlopen (over eigen weg) langs wegwijzer **6** en aan het einde voor het ijzeren hek met bocht mee naar rechts.
- Links aanhouden en groene paaltjes n70 volgen, van Randwijckweg **7** schuin oversteken en langs hekwerk het pad in, rechts de helling op en daarna linksaf de trap op.
- Boven bij verharde weg rechtsaf (n70 blijven volgen). Na 40 m. bij nr. 4 een oude mast van de trambaan **7**.
- Weg vervolgen, Oosterbergweg wordt Westerbergweg, rechts achter de rij grote stenen bij Toscaanse villa **8** de wandelroute n70 volgen, bospad in.
- Langzaam helling af naar beneden tot verharde weg en schuin naar rechts oversteken (n70 volgen) en trap naar beneden volgen tot verharde weg.
- Elzenweg rechtsaf. **9**
- Einde Elzenweg linksaf langs kleine kerkje, voor grote kerk rechts en direct links (Kerkberg), in de eerste bocht naar links, links aanhouden en daarna rechts De Geest in, weg uitlopen tot de bosrand **10**.
- Einde De Geest linksaf bospad in, door dal over bruggetje **11**, helling op en bovenaan trap rechtsaf.
- Door hek Gelders Landschap en linksaf Ravenberg inslaan. De bocht naar rechts volgen en linksaf langs roze huis pad in.
- Bospad alsmaar rechtdoor volgen, langs weides en bocht naar links en rechts. Na alle trappen naar beneden, rechts afslaan.
- Bij T-splitsing pad rechtdoor naar beneden volgen, rechts aanhouden en door klaphek **12**, aan einde rechtsaf Rijksweg op. **13**
- Bij waterrad aan de rechterhand en oude gemeentehuis links, linksaf de Verbindingsweg in. **14**
- Bocht naar rechts de Waterstraat in en einde straat rechts startpunt.

Dit is een uitgave van de gemeente Berg en Dal, oktober 2022.
Ontwikkeling en redactie: Thed Maas, Marieke van Ruitenbeek,
Gerard de Boer en Henk-Jan Kooij. Coördinatie en eindredactie:
Tiny Wigman, Via Natura. Fotografie:
Henk-Jan Kooij en Marieke van Ruitenbeek.
Vormgeving: OptimaForma.
Zie ook: www.wandeleninbergendal.nl

Ommetje Beek

Een wandeling van hoog tot laag

4 km

11

Het verhaal Gerrit Witse in het boek Camera Obscura van Hildebrand (pseudoniem voor Nicolaas Beets) gaat eigenlijk over het **kastanjedal** in Beek, al heet het daar Sprankendel. Sprankje is een beekje en del betekent veel: '...de kleine beek, daar het gehucht zijn naam naar droeg, wees hem het naaste pad tusschen de vruchtbare heuvelen'.

13

Pyke Koch (1901-1991), schilder en magisch realist, was de zoon van de Beekse huisarts Dr. Koch (nr 123). Pyke woonde in hetzelfde studentenhuus als de dichter **Martinus Nijhoff**. Het beroemde gedicht *Awater* ontleent de titel aan een patiënt van de dokter.

12

In de oorlog zat er in 'de Rozet' een **gloeilampenfabriek**. Lampen o.a. voor auto's en radio's. Omdat deze lampen een belangrijke rol speelden bij radioverbindingen en verlichting van legervoertuigen, hielden de Duitsers deze fabriek zeer geheim.

14

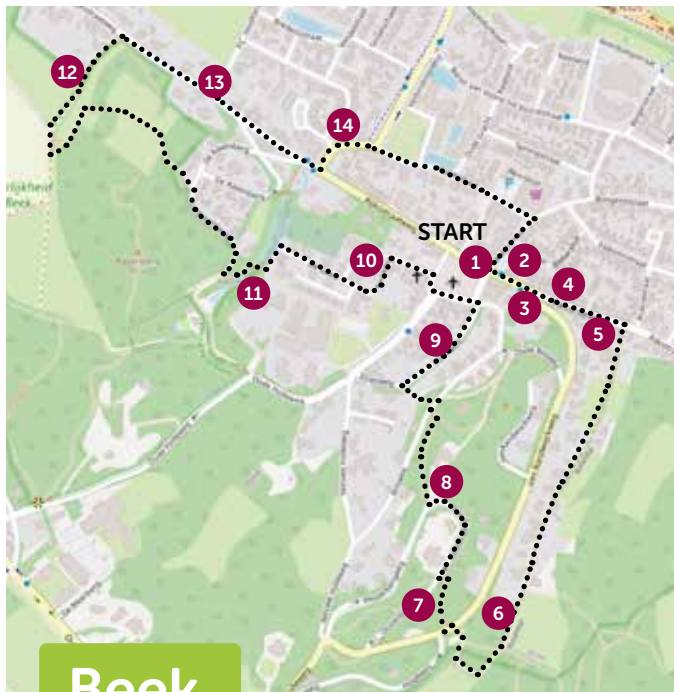
Door het **hoge water** in de nacht van **3 januari 1926** brak de Erlecomse dam. Het waterpeil in de Ooijpolder steeg tot wel vijf meter. Op het huis van nr. 7 is te zien hoe hoog het water is gekomen.

Ontdek het verleden van Beek als wasserijdorp en toeristische pleisterplaats

'Ode aan Beek'
Een lied van
Marieke van
Ruitenbeek

Beek

oud. Daar verbleven markante gasten zoals de nazi Hermann Göring en prinses Wilhelmina van Pruisen.

3

Onderstation voor de tram van de Gemeentelijke Electriciteits Werken was een elektriciteitscentrale in het klein. Het stamt uit 1910 en gaf de trams van het Bergspoor extra stroom als ze aan de steile klim naar de Sterrenberg begonnen.

5

Het schone water uit de stuwwal werd in Beek gebruikt om de was te doen. In de omgeving van de vele beekjes waren dan ook tientallen **wasserijen** en blekerijen gevestigd. Ze deden de was voor Nijmegen. Door de komst van de wasmachine in eigen huis bleef alleen wasserij Verweij Blekershof nog over.

7

Een van de grootste toeristische attracties van Beek en Berg en Dal was **het Bergspoor**. Vanwege het groeiende toerisme aan het einde van de 19e eeuw werd tot de aanleg van een tramlijn besloten. De tramlijn is in 1912 geopend. De laatste rit vond in 1955 plaats. Vanaf 1937 reed er wel een (trolley)bus naar boven.

9

Bad Beek en Forellenhof

Al in de vroege middeleeuwen lagen er vijvers in het Elzental. Ze deden dienst als molenvijvers voor de watermolen 't Spijker en als spoelvijvers voor de wasserijen. De molenaar stopte in 1910. In 1930 werd hier het zwembad 'Bad Beek' aangelegd met koud water uit de Elzenbeek. Vanaf 1953 tot eind jaren zestig gebruikte een forellenkwekerij het schone stromende water.

1

't **Bleekstertje** is in 1999 gemaakt door de Beekse beeldhouwer Jan Schoenmakers in opdracht van wasserij Newasco (100ste verjaardag). Beek is van oudsher een wasserijdorp vanwege het schone water

uit de stuwwal. Op het hoogtepunt waren er 58 wasserijen, nu is er nog maar één.

2

Beek heeft altijd een indrukwekkend aantal **hotels en pensions** gehad. Anno 2022 zijn er nog twee: 't Spijker en café/pension Sous les Eglises. 't Spijker is met de zesde generatie Jansen minstens 250 jaar

4

De kiosk ook wel douanekantoor genoemd, werd in 1938 gebouwd voor de ANWB. De slagbomen van de grens bevonden zich toen enkele meters verderop. Na de oorlog verkocht de legendarische Miep er een puntzak friet voor een kwartje.

6

Voor de Tweede Wereldoorlog liep de grens tussen Nederland en Duitsland door het Keteldal. Na de oorlog annexeerde Nederland het gebied tot aan de Duivelsberg als herstelbetaling. De 'rode jonker' Marinus van der Goes van Naters zorgde

8

De Sterrenberg had al sinds 1909 een toeristische bestemming als theehuis (later ook pannenkoekenrestaurant) van maatschappij Mooi Nederland. De uitkijktoren (1938) was populair vanwege het uitzicht net als het sprookjesbos Wonderland (1957) van Frans Friederichs. Wonderland sloot in 1962.

10

Het Liefdesgesticht, het Patronaatsgebouw voor het verenigingsleven en de Maria- en Jozefschool stonden hier op **De Geest**. In de Jozefschool scheef onderwijzer Schoenmaker voor de oorlog het Beekse volkslied. Bij begrafenissen luidt de oude Willibrordusklok van de kerk.